

Raadsvoorstel

Datum	: 7-11-2019
Kenmerk	: Z112897/Raad-00480
Portefeuillehouder	: W.W. Buunk
Onderwerp	: Vaststelling programmabegroting 2020 - 2023 Bronckhorst

Geachte leden van de gemeenteraad,

Voorstel

1. Resultaten voor de jaarschijf 2020 van de beleidsbegroting (hoofdstuk 2 Programmabegroting 2020 - 2023 Bronckhorst) vast te stellen;
2. De jaarlijkse budgetten, investeringen en projectvoorstellen voor de jaarschijf 2020 van de financiële begroting (hoofdstuk 3 Programmabegroting 2020 - 2023 Bronckhorst) vast te stellen en
3. Het college te autoriseren voor de baten en lasten per deelprogramma volgens bijgaand raadsbesluit.

Inleiding

In de Perspectiefnota 2020 – 2023 is de financiële ruimte geschetst voor 2020 en volgende jaren voor de inhoudelijke keuzes. En is daarin benoemd voor welke opgaven Bronckhorst in de komende jaren staat. We zijn blij dat we voor de start van het begrotingsjaar de uitwerking van de ambities voor 2020 bij u ter bespreking en vaststelling kunnen voorleggen.

Transities

In deze collegeperiode werken we concreet aan het realiseren van een viertal transities. In 2020 zetten we met een aantal projecten concrete stappen om deze transities te bereiken. We zien de toegevoegde waarde die het team gebiedsambtenaren vervult in de samenleving. We ontwikkelen hun rol en functie verder door. Dit zien we als belangrijke stap in de transitie naar een open en uitnodigende overheid. Het nieuwe team van accountmanagers voor ondernemers geeft vorm aan het rode loperbeleid en draagt daarmee ook bij aan deze transitie.

Met de invoering van de Omgevingswet en de uitvoering van de woonvisie en het biodiversiteitsplan werken we aan de transitie in de kwaliteit van de leefomgeving. Met de nieuwe Omgevingsvisie stellen we daarvoor met de raad en de samenleving eenduidige doelen. Met de vier werkgroepen realiseren we de eerste projecten uit hun visies voor vitale kernen.

Op basis van de spelregels uit de Routekaart energietransitie maken we initiatieven op het gebied van collectieve energieopwekking mogelijk. Met de uitbouw van het platform Op Morgen bevorderen we de communicatie over initiatieven en verbinden we initiatiefnemers en inwoners aan deze gezamenlijke opgave. We volgen de ontwikkeling van onze CO2-

footprint, en bevorderen de aanleg van laadpalen. Met deze stappen werken we verder aan onze ambitie binnen de transitie duurzaamheid

We anticiperen op demografische ontwikkeling en komen met voorstellen voor de aanpassing van voorzieningen voor sport en onderwijs. Woningbouw wordt mogelijk voor de specifieke vraag van jongeren en ouderen. We geven ruimte aan de economische groei en komen met voorstellen voor uitbreiding van bedrijvenlocaties. We zoeken in regionaal verband naar de mogelijkheid om ons inzicht in de effecten van demografische ontwikkelingen en economische groei te vergroten.

Sociaal domein

We nemen de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening Wet Sociale Werkvoorziening WSW zelf ter hand.

Hierdoor kunnen we vanuit de sociale teams alle vormen van ondersteuning bieden, zowel op de werkvloer als in de thuissituatie. Dit is een voorbeeld van de transformatie waar we met het "Beleidskader Sociaal domein" aan werken. In 2020 stellen we de uitvoeringsprogramma's van het beleidskader op. De doelen uit het beleidskader hebben we in deze programmabegroting verwerkt. De financiële doorvertaling van dat beleidskader verwerken we in de 1e begrotingswijziging 2020. De reden hiervoor is dat bij het opstellen van deze programmabegroting het nog niet mogelijk was een uitsplitsing te maken op de wijzigingen per deelprogramma. Met de uitvoering van het beleidskader sociaal domein zetten we de komende jaren sterk in op transformaties binnen de beïnvloedbare ruimte in het sociaal domein om ervoor te zorgen dat we de passende zorg en ondersteuning bieden binnen het budget dat daarvoor beschikbaar is.

In de programmabegroting staat het verloop van de bestemmingsreserve ten tijde van de opstelling van deze programmabegroting. De 2^e tussenrapportage van het lopende begrotingsjaar 2019 gaat laten zien dat we worden geconfronteerd met oplopende kosten. Dit betekent dat het beeld neerwaarts bijgesteld moet worden. Ook dat wordt zichtbaar in de 1^e begrotingswijziging 2020 waarin ook de verwerking van de 2^e tussenrapportage 2019 wordt meegenomen.

Toekomstbeeld

In de begroting 2020 zijn middelen opgenomen voor de uitvoering van projecten en wettelijke taken. De financiële situatie van Bronckhorst is echter wel veranderd ten opzichte van voorgaande jaren. We zijn een financieel gezonde gemeente met voldoende reserves, maar het spanningsveld om de baten en lasten in een gezonde verhouding te houden wordt groter. Het kost moeite om een tekort te voorkomen. Uitgangspunt is dat we de Algemene reserve niet gebruiken om tekorten op te vangen. Om tegenvallers op te kunnen vangen is daarom ruimte nodig in de begroting. Dit vraagt om keuzes te maken en focus te houden. Wat is echt noodzakelijk en wat is wenselijk? Waar kunnen we een bijdrage leveren of het verschil maken? In de Perspectiefnota staat dat we opgavengestuurd gaan werken. Dat betekent meer focus op doelen (voortkomend uit de inspirerende transitie en speerpunten uit het Coalitieakkoord) en concreet doen wat nodig is om die doelen te behalen. We komen met een overzicht van projecten en activiteiten die niet duidelijk of onvoldoende bijdragen aan die doelen en waarvan we kunnen besluiten om daarmee te stoppen.

Daarnaast zien we diverse (nieuwe) opgaven waarvoor in de begroting geen financiële middelen zijn opgenomen. Ook daaraan hebben we in de Perspectiefnota al aandacht besteed. Daarbij kunt u denken aan het beheer en reconstructie van de openbare ruimte, het voortgezet onderwijs Vorden, de bijdragen aan de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG) en de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) en verduurzaming van accommodaties. We ontwikkelen spelregels voor de inzet van de Algemene reserve om toch ruimte te hebben voor investeringen.

We geven geen OZB-inflatiecorrectie terug. De financiële ruimte, of beter gezegd het gebrek daaraan, biedt daarvoor geen ruimte. Voor het belastingjaar 2021 bekijken we opnieuw of de OZB-inflatiecorrectie wordt teruggegeven. Wel geven we duidelijk hoe we financieel de toekomstige uitgaven aanpakken vanuit opgavengestuurd werken en de spelregels voor het strategisch gebruik van de Algemene reserve.

Waar hierboven het voorstel de formele kant van deze Programmabegroting regelt, vindt u in de bijgaande Programmabegroting 2020 – 2023 Bronckhorst de uitwerking van de ambities uit het coalitieakkoord 2018 – 2022 “Gewoon doen! Doet u mee?”.

Volgens de Gemeentewet moet de programmabegroting 2020 - 2023 door uw raad zijn vastgesteld voor 15 november.

Afstemming

De programmabegroting is voor iedereen ter inzage gelegd en verkrijgbaar gesteld. Via de gemeentepagina van het weekblad Contact en via informatie op onze website worden de inwoners geïnformeerd over de begroting, over de algemene beschouwingen, over de behandelmomenten, etc.

Beoogd effect

Een sluitende begroting 2020 met een meerjarenbeeld dat binnen de bandbreedte van 0,5% van de begrotingsomzet (€ 405.000) past.

Argumenten

1.1 Bronckhorst zet de ambities uit het coalitieakkoord voort.

De ambities leest u in hoofdstuk 2 van bijgaande Programmabegroting Bronckhorst 2020 – 2023 (2.1 Programmaplan). Inhoudelijke onderwerpen die voor alle beleidsvelden van de gemeente gelden komen in de paragrafen aan de orde (2.2 Paragrafen).

2.1 De autonome ontwikkelingen zijn financieel verwerkt.

Het beeld over de financiële ruimte en het gebruik hiervan voor de ambities is beïnvloed door de consequenties van de meicirculaire 2019 en door de doorrekening van de autonome ontwikkelingen zoals loonstijgingen, prijsstijgingen en investeringslasten. De effecten van de 2^e Tussenrapportage 2019 en de Septembercirculaire 2019 voor de jaren na 2019 zijn nog niet bekend. Over de autonome ontwikkelingen leest u meer in hoofdstuk 3 van de Programmabegroting 2020 - 2023 (3.3 Financiële positie 2020 - 2023).

2.2 We zetten voor het toenemende gebrek aan financiële ruimte 3 maatregelen in.

Niet alle opgaven zijn voorzien van een financiële vertaling. Voor die vraagstukken weten we nu nog niet welke keuze we kunnen of moeten maken. Voorlopige schattingen zijn:

Toekomstige vraagstukken (bedrag x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
2B Openbare ruimte: beheer en onderhoud	-750	-750	-750	-750
2B Openbare ruimte: reconstructies	pm	pm	pm	pm
2B Bouw school VO			pm	pm
2B Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG)		-287	-287	-287
3B Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)		-75	-75	-75
Financieel effect vraagstukken	-750	-1.112	-1.112	-1.112

Positief = begrotingsruimte; negatief = begrotingstekort

Voor alle tekorten, die we nu hebben of verwachten in de toekomst, hebben we 2 uitgangspunten in deze Programmabegroting 2020 – 2023 verwerkt:

1. Het tekort binnen het sociaal domein (programma 1) dekken we vanuit de bestemmingsreserve Sociaal domein en
2. De tekorten en opgaven die in de toekomst om investeringsruimte vragen dekken we vanuit het opgavengestuurd werken en het strategisch inzetten van de Algemene reserve.

Meer over het begrotingsbeeld leest u in de inleiding (1.2 Inleiding) en hebben we verder uitgewerkt in de financiële begroting (3.3 Financiële positie 2020 - 2023).

Kanttekeningen

2.1 De Programmabegroting 2020 – 2023 geeft een momentopname

Er is geen financiële ruimte voor de toekomstige opgaven of voor andere beleidswijzigingen. Naast de voorgestelde maatregelen (zie argument 2.2) kunnen in de tussenrapportages 2020 en de Perspectiefnota 2021 – 2024 nieuwe, aanvullende maatregelen komen wanneer blijkt dat de ontwikkeling van de financiële ruimte daarom vraagt. Een sluitende begroting voor 2020 en verder blijft uitgangspunt.

Kosten, baten en dekking

De ontwikkeling van de begrotingsruimte ten opzichte van de Perspectiefnota is als volgt:

Ontwikkeling financiële positie	2020	2021	2022	2023
Beeld bij Perspectiefnota 2020 - 2023	-137	133	101	585
Effect vrije ruimte Meicirculaire 2019	-594	-789	-931	-835
Beeld na Meicirculaire 2019	-731	-657	-829	-250
Loon- en prijsstijging vraagt minder dan meicirculaire vergoed	319	445	494	499
Wijziging kapitaallasten door doorschuiven naar volgende jaren en aanpak glasvezel	228	319	316	637
Overige wijzigingen	189	115	48	-142
Beeld Programmabegroting 2020 - 2023	5	222	29	744
+ = begrotingsoverschot - = begrotingstekort				

Deze cijfers vindt u ook terug in hoofdstuk 1 (Inleiding) en in hoofdstuk 3 (Toelichting meerjarenbeeld) van de Programmabegroting 2020 – 2023.

De gemeente Bronckhorst heeft een gezonde financiële positie. De begrotingsresultaten passen binnen de bandbreedte van 0,5% van de begrotingsomzet (€ 405.000).

Daarnaast zijn we in staat om mogelijke financiële en budgettaire tegenvallers op te vangen. Bij de Programmabegroting wordt het totale financiële (risico)beeld toegelicht in de paragraaf Weerstandvermogen (hoofdstuk 2).

Uitvoering

Op donderdag 17 oktober 2019 hebben de raadsleden de mogelijkheid voor het stellen van vragen (overlegmoment). Behandeling in de raadscommissie vindt plaats op woensdag 30 oktober 2019 en de gemeenteraadsvergadering staat gepland op donderdag 7 november 2019.

In de raadsvergadering van 7 november 2019 behandelt u, naast de Programmabegroting 2020 – 2023 Bronckhorst en de 1^e wijziging daarvan, de belastingverordeningen 2020 met uitzondering van de verordening Afvalstoffenheffing en de verordening Toeristenbelasting. Deze 2 verordeningen kennen een eigen beslissingstraject in 2019.

Evaluatie

Ieder moment in de planning & control cyclus vormt een natuurlijk moment om het gevoerde beleid te evalueren en bij te sturen. In juni 2020 bespreekt u de perspectiefnota 2021 – 2024. Dat is weer een logisch moment om de ambities te bespreken en de financiële effecten daarvan voor de periode 2021 – 2024 kenbaar te maken.

Hengelo (Gld), 24-9-2019

Burgemeester en wethouders van Bronckhorst,
de secretaris, de burgemeester,
B.J. Drewes M. Besselink

Bijlagen

Programmabegroting 2020 – 2023 Bronckhorst
Raadsbesluit

